

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Τόμος 39 - Τεύχος 4 - Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2000

NOSILEFTIKI

QUARTERLY PUBLICATION OF THE
HELLENIC NATIONAL GRADUATE NURSES ASSOCIATION

Vol 39 - No 4 - October - December 2000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Οδηγίες για τους συγγραφείς	305
2. Άρθρο Σύνταξης	311
A. Παπαδαντωνάκη	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	
1. Επίδραση Δημιογραφικών και Επαγγελματικών Χαρακτηριστικών των Νοσηλευτών στην εμφάνιση της επαγγελματικής εξουθένωσης	313
E. Αδαλή, M. Πριάμη, Chr. Πλατί	
2. Νοσηλευτές και Γιατροί : Συνεργάτες? Απόψεις Παιδιάτρων και Γυναικολόγων	325
A. Δελτσίδη, Chr. Νάνου, A. Μαλλίδη, Θ. Κατοστάρας	
3. Η Σχέση του Νοσηλευτή και των Νέων Ατόμων με χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια (X.N.A)	332
K. Τσιλίδης, Φ. Τολίκα, Chr. Λεμονίδης	
4. Γνώσεις Σπουδαστών ΤΕΙ Αθήνας όσον αφορά στο Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας (AIDS)	345
Δ. Σαπουντζή-Κρέπη, A. Δημητριάδη, Δ. Μάρας, Z. Ρούπα-Δαριβάκη, E. Ζαντέ, Θ. Θεοδουλίδη, N. Ράπτη	
ΕΠΙΚΑΙΡΟ ΘΕΜΑ	
1. Ανάπτυξη και Ανάρτηση Επιστημονικού Περιοδικού στο Διαδίκτυο	354
I. Καλοφυσούδης, M. Τσιριντάνη, Sp. Μπινιώρης	
ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	
1. Η Υγεία στην Παραδοσιακή Κοινωνία. Εθνογραφική Μελέτη στην Λυκόρραχη	359
Chr. Τσίου	
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΙΣ	
1. Το χιούμορ ως θεραπευτικό Μέσο	364
Δ. Παπαδοπούλου	
2. Η ποιότητα της φροντίδας υγείας μέσα από τα μάτια των Ασθενών	375
P. Λαζάρου	
3. Διαφύλαξη και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής των Ασθενών με Επιληψία. Ο Ρόλος του Ειδικού Νοσηλευτή	380
Chr. Χρυσοβυτσάνου	
4. Σύνδεση θεωρητικών Μοντέλων και Νοσηλευτικής Διάγνωσης. Εφαρμογή και Προοπτικές στην Κλινική και Ψυχιατρική Νοσηλευτική	386
A. Σταθαρού, A. Μπερκ	
5. Η Ιστορία της Σύγχρονης Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής	394
B. Μούγια	
6. Νοσηλευτική Αντιμετώπιση Ασθενών με Παθολογικά Κατάγματα που οφείλονται σε Καοίθεις Νεοπλασίες	399
Z. Ρούπα-Δαριβάκη, Δ. Σαπουντζή-Κρέπη	
7. Πρόληψη από Εξαρτησιογόνες Ουσίες - Ο Ρόλος της Νοσηλευτικής	407
I. Παπαθανασίου, E. Κοτρώτσιου	
8. Προεγκειρητική Προετοιμασία των Ασθενών - Ιστορική Εξέλιξη	413
E. Κοτρώτσιου, E. Θεοδοσοπούλου	
Αναλυτικές Οδηγίες για τους Συγγραφείς	420

CONTENTS

1. Instructions to Authors	305
2. Editorial	311
A. Papadantonaki	
RESEARCH PAPERS	
1. Sociodemographic and Occupational Factors Contributing to the development of Nursing Burn out	313
E. Adali, M. Priami, Chr. Plati	
2. Nurses and Doctors: Colleagues? Aspects of Obstetricians and Pediatricians	325
A. Deltsidou, Chr. Nanou, A. Mallidou, Th. Katostaras	
3. The Relationship between the Nurse and the Young Patients with End Stage Renal Disease (ESRD)	332
K. Tsilidis, F. Tolika, Chr. Lemonidou	
4. The TEI of Athens Students, Knowledge about AIDS	345
D. Sapountzi-Krepia, A. Dimitriadou, D. Maras, Z. Roupa-Darivaki, E. Zante, Th. Theodoulidou, N. Rapti	
ANNOTATION	
1. Designing and Development of a Nursing Scientific E- Journal of the WWW	354
I. Kalofisoudis, M. Tsirintani, Sp. Binioris	
ETHNOGRAPHIC STUDY	
1. Health Care in the Traditional Society Ethnographic Study in Likoraxi	359
Chr. Tsiou	
REVIEWS	
1. Humor as Healing Means	364
D. Papadopoulou	
2. Quality of Care Through Patients' Eyes	375
P. Lazarou	
3. Preservation and Improvement of the Quality of life of Epileptic Patients. The Role of the Specialist Nurse	380
Chr. Chrysovitsanou	
4. The Connection Between Theoretical Models and Nursing Diagnosis. Application and Perspectives in Clinical Psychiatric Nursing	386
A. Statharou, A. Berk	
5. The History of Modern Psychiatric Nursing	394
V. Mougia	
6. Nursing Care for Patients with Pathological Fractures from Cancer	399
Z. Roupa- Darivaki, D. Sapountzi- Krepia	
7. Prevention of Dependence Producing Drugs - The Nursing Role	407
I. Papathanasiou, E. Kotrotsiou	
8. Preoperative Preparation of the Patients - Historical Development	413
E. Kotrotsiou, E. Theodosopoulou	
Detailed instructions to Authors	420

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ιωάννης Καλοφυσούδης, Νοσηλευτής

Προϊστάμενος ΜΕΘ, Γενικό Νοσοκομείο
«Ερρίκος Νικονάν», Αθήνα

Δρ Μαρία Τσιριντάνη,

Επιστημονικός Συνεργάτης TEI Αθήνας.

Υπεύθυνη Εκπαίδευσης

Πληροφοριακού Συστήματος-Νοσηλευτικής
Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου

Δρ Σπυρίδων Μπινιώρης,

Διευθυντής Αντικαρκινικό Νοσοκομείο

«Ο Άγιος Σάββας», Αθήνα

Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο

Περιληφτικό: Διαδίκτυο και Νοσηλευτική, παγκόσμιος ιστός και συνεχιζόμενη νοσηλευτική εκπαίδευση. Στο δαιδαλώδη δικτυακό τόπο η νοσηλευτική παρουσία εκπροσωπείται πλέον με χιλιάδες ιστοσελίδες διεθνώς, με οργανισμούς, πλεκτρονικά περιοδικά, εκδόσεις, πλεκτρονική αγορά, όλα προσαρμοσμένα στις ανάγκες της δικτυωμένης παγκόσμιας νοσηλευτικής κοινότητας. Η εργασία αυτή αποσκοπεί να παρουσιάσει συγκεκριμένη μεθοδολογία ανάπτυξης και ανάρτησης ενός νοσηλευτικού περιοδικού με αξιώσεις κατηγοριοποίησης ως επιστημονικό νοσηλευτικό περιοδικό στο World Wide Web. Γνώσεις, δεξιότητες, προϋποθέσεις και κριτήρια αποδοχής αναλύονται μέσα από τις διεθνείς οδηγίες του WWW Nursing Model. Η απαίτηση των καιρών είναι και οι Έλληνες Νοσηλευτές να συμμετάσχουν ενεργά σε τέτοιες εκπαιδευτικές και επιστημονικές δραστηριότητες, οι οποίες προάγουν τη νοσηλευτική επιστήμη και την ευρύτερη τεκμηρίωση της.

Λέξεις κλειδιά: Ιντερνετ, Νοσηλευτική, πλεκτρονικά περιοδικά, πλεκτρονικές σελίδες, Συνεχιζόμενη νοσηλευτική εκπαίδευση.

Άλληλογραφία: Καλοφυσούδης Ιωάννης, Λεωφόρος Μεσογείων 107, Αμπελόκηποι, Αθήνα. E-mail: editor@nursing.gr

DESIGNING AND DEVELOPMENT OF A NURSING SCIENTIFIC E-JOURNAL ON THE WWW

Ioannis Kalofissudis, RN

Head nurse ICU, General Hospital «Henry Dynan»,
Athens, Greece

Dr Maria Tsirintani,

Scientific Collaborator in TEI Athens and educator in
nursing informatics in Onasis Cardiac Surgery Center

Dr Spiridon Binioris,

Director. Saint Savas Anticancer Hospital,
Athens, Greece

Onasis Cardiac Surgery Center

Abstract: Nowadays, the relationship between Internet, World Wide Web and continuing nursing education became very famous to nursing profession. Nursing presence in the labyrinth network space has been expressed all over the world through thousands of e- pages, organizations, e-journals, publications, and e- market. All of them are combined according to the needs of an international nursing community.

This review presents a specific methodology of designing and development of a nursing journal with the expectation to meet all criteria of a scientific journal in the WWW.

Existing knowledge, capabilities, requirements and criteria of acceptance have been analyzed under the general instructions of the nursing WWW model.

A synchronous demand of nurses in Greece is to be more involved in such educational and scientific functions that can promote nursing science and its further documentation.

Keywords: Internet, Nursing, WWW, e-journal, continuing education, e-pages

Corresponding author: Ioannis Anastasios Kalofissudis, Mesogeion Avenue 107, Ampelokipi, Athens, Greece. E mail: editor@nursing.gr

Εισαγωγή

Είναι πλέον γνωστό, πώς η εποχή της υψηλής τεχνολογίας ή εποχή της πληροφορίας που ζούμε, έδωσε στο νοσολευτή τη δυνατότητα να αναπτύξει το ρόλο του μέσα από το δίκτυο της Τηλευγείας και της Τηλενοσοληνοτηκής.

Παρόλα αυτά, αυτό που στην αρχή της δεκαετίας του 60 ξεκίνησε σαν οραματισμός μερικών λαμπρών επιστημόνων, σήμερα πια έχει λάβει διαστάσεις και όρια, τα οποία η σύγχρονη ελληνική νοσολευτική κοινότητα δεν μπορεί να τα παραβλέψει.

Είναι ο καιρός όπου καλούμαστε να ακολουθήσουμε το βαγόνι της δυναμικής εξέλιξης, είναι ο καιρός που το διαδίκτυο μας προσφέρει την άμεση ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων σε πραγματικό χρόνο.

1. Αναδρομή στο παγκόσμιο δίκτυο WWW

Το διαδίκτυο βέβαια δεν αποτελεί σημερινή ανακάλυψη. Ακολουθώντας την ιστορική του πορεία φθάνουμε στο 1962, όπου ο J. Licklider από το MIT και σε συνεργασία με το UCLA, ανέπτυξαν τη θεωρία επικοινωνίας πληροφοριακών δικτύων. Το 1965 ο Lawrence Roberts συνέδεσε μέσω τηλεφωνικής γραμμής ένα κομπιούτερ στη Μασαχουσέτη με ένα άλλο στη Καλιφόρνια.

Αργότερα, χρησιμοποιήθηκε για στρατιωτικούς λόγους και στην αρχική λίστα των συμμετεχόντων δεν έχουμε παρά να αποδώσουμε ιδιαίτερη μνεία στα πανεπιστήμια: UCLA, MIT, Stanford, Utah και σε αμέτρητους άλλους κυβερνητικούς οργανισμούς, των οποίων η παράθεση θα καταλάμβανε τον ωφέλιμο χρόνο αυτής της ανακοίνωσης.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον φαίνεται να έχει μία λεπτομέρεια ελάχιστα γνωστή στο ευρύ κοινό και η οποία αφορά τον αρχικό προσανατολισμό του Internet, που το ήθελε σαν σύστημα επικοινωνίας όπου ακόμα και αν κάποια μέρη του καταστρέφονταν, εξαιτίας κάποιου πυρηνικού πολέμου αυτό θα συνέχιζε να λειτουργεί με επίκληση ριζών του συστήματος από τις διακλαδώσεις του αρχικού ιστού δόμησης.

Παρόλα αυτά μετά το 1970, πρώτη η βιβλιοθήκη του ΟΗΙΟ και αργότερα της Νέας Αγ-

γλίας, αρχίζουν να διαμορφώνονται ένα διεθνές δίκτυο με αυτόμata ευρετήρια και καταλόγους μέσω Telnet, ένα είδος που ομοιάζει προς το σημερινό Teletext.

Υστερα από 19 χρόνια και συγκεκριμένα το 1989 ο Tim Berners Lee και άλλοι από το CERN παρουσίασαν το World Wide Web (Παγκόσμιο δίκτυο) το οποίο βασίσθηκε στην ύπαρξη ενός Υπερκειμένου το οποίο διακλαδίζει λέξεις, φράσεις, διευθύνσεις σε άλλα υπερκείμενα που βρίσκονται τοποθετημένα και αυτά στο WWW.

Έκτοτε οι φυλλομετρητές, δηλαδή τα συστήματα αποκωδικοποίησης αυτών των υπερκειμένων, αποκτούν γραφικό περιβάλλον και φιλικό προς το χρήστη χαρακτήρα με αποτέλεσμα την άμεση εξάπλωση του «Internet» παγκόσμια. Το Ιντερνετ γίνεται κτήμα όλων και ακολουθεί ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης 300%, τέτοια ποσοστά ώστε να μπορούν να συγκριθούν μόνο με την δεκαετία εξάπλωσης της τηλεόρασης μέσα στον απαραίτητο οικιακό εξοπλισμό.

Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι στο τέλος του 2001, οι χρήστες του διαδικτύου θα ξεπεράσουν το 1.000.000, ενώ σήμερα αριθμούν 400.000 και αναλογικά κατέχουμε το μικρότερο ποσοστό από κάθε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Η Νοσολευτική αριθμεί με τη σειρά της χιλιάδες ιστοσελίδες στο διαδίκτυο, από τις οποίες οι περισσότερες είναι σελίδες πληροφοριακές ή προσωπικές, ενώ βέβαια υπάρχουν οι σελίδες των νοσολευτικών συνδέσμων, βιβλιοθηκών, βιβλιογραφικών πυγών, περιοδικών, πανεπιστημίων, εμπορικών νοσολευτικών δικτύων, εφαρμογών τηλενοσοληνοτηκής, συμβουλευτικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.

2. Σχεδιασμός και πρώτες αξιολογήσεις του Ελληνικού νοσολευτικού ηλεκτρονικού περιοδικού «ΜΕΘ και Νοσολευτική»

Το Δεκέμβρη του 1999 γίνεται η πρώτη σκέψη για τη δημιουργία ενός ελληνικού νοσολευτικού περιοδικού στο διαδίκτυο, το οποίο προσανατολίζεται στο χώρο των ΜΕΘ και εκδίδεται αποκλειστικά με ηλεκτρονική μορφή μια και αυτή εξασφαλίζει:

1. Λιγότερα λειτουργικά έξοδα συντήρησης
2. Άμεσο μάρκετινγκ
3. Επέμβαση στο αισθητικό αποτέλεσμα από τον ίδιο τον δημιουργό

Ο τίτλος αυτού του περιοδικού είναι «ΜΕΘ και Νοσηλευτική» ή ICUs and Nursing Web Journal και επιλέγεται ως λογότυπο ένας πρωτότυπος σχεδιασμός της κεφαλής της Θεάς Υγείας με φουτουριστική προοπτική μια και κύρια το «ΜΕΘ και Νοσηλευτική» είχε σκοπό να δώσει όραμα και ώθηση στο νοσηλευτικό επάγγελμα.

Στις 3 Δεκέμβρη γίνεται η ανάρτηση του πρώτου σχεδιάσματος (Version 1.0) με Αγγλική εισαγωγή και άρθρα τα οποία καλύπτουν το χώρο των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας. Στις 29 Δεκέμβρη γίνεται η βράβευση του από τους διεθνείς οργανισμούς Nurse Recruiter.com και Medi Smart. com κρινόμενο ως παράδειγμα για μίμηση ανάμεσα σε πανεπιστημιακές ιστοσελίδες και την επίσημη ιστοσελίδα του Αμερικανικού Συλλόγου Νοσηλευτών.

Αυτή η τιμητική διάκριση έδωσε στο περιοδικό την ώθηση για να μπορέσει να συναγωνιστεί νοσηλευτικά περιοδικά με διεθνή ακτινοβολία και υποστήριξη από μεγάλους υγειονομικούς φορείς και οργανισμούς.

Τον Ιανουάριο γίνεται η ανάρτηση της 2ης Version, η οποία ακολουθεί τους κανόνες και τις οδηγίες του WWW project. Έτσι επιλέγεται ένα νέο επίσημο όνομα για κύρια διεύθυνση της πρώτης σελίδας του περιοδικού μας με κριτήρια:

1. Την ευκολία απομνημόνευσης από τους χρήστες
2. Τη θεματολογία και τον προσανατολισμό του περιοδικού
3. Το εύρος των περιεχομένων του
4. Την μελλοντική αξιοποίηση του σε σχέση με την αναμενόμενη αύξηση της εμπορικής αξίας του περιοδικού.

Το επόμενο στάδιο ήταν η κατηγοριοποίηση του στις διεθνείς μηχανές αναζήτησης και ακολουθήθηκε:

1. Η πρόσθεση σε μηχανές αναζήτησης που χρησιμοποιούνται ως σελίδες έναρξης από τους φυλλομετρητές.

2. Η πρόσθεση σε βάσεις δεδομένων με κριτήριο τη χώρα και τη γλώσσα.
3. Η πρόσθεση σε βάσεις με θεματικό χαρακτήρα.
4. Η πρόσθεση σε βάσεις πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ή ιστοσελίδων που περιείχαν αλυσίδες σύνδεσης με νοσηλευτικά δίκτυα και πηγές.

Προκειμένου να γίνει σωστή αξιολόγηση και επειδή πίσω από την εμφάνιση μιας σελίδας με εικόνες, γραφικά, κείμενα και χρώματα κρύβεται ένας αρκετά πολύπλοκος κώδικας κατασκευής, (Hypertext Mark Language), αυτός ο κώδικας έπρεπε να περιέχει σαφή, σύντομη, ακριβή, έξυπνη και σωστά δομημένη πληροφορία για την ανάγνωση των σελίδων από τα ρομποτικά συστήματα των διεθνών μηχανών αναζήτησης.

Οι λέξεις ευρετηριασμού δόθηκαν αποκλειστικά στην Αγγλική γλώσσα, γιατί ο προσανατολισμός του περιοδικού ήταν η διεθνής νοσηλευτική κοινότητα. Αυτές οι λέξεις ήταν οι εξής:

- Nursing
- Nursing Web Journal
- Nursing Informatics
- Conferences
- Code Drugs
- Nursing Cartoons
- Jobsite Network
- Nursing Theory
- Critical Care
- Emergency Nursing

Αυτές οι λέξεις κλειδιά και η επιλογή τους έγινε ύστερα από σχεδιασμένη μελέτη βάσει παρατήρησης του πηγαίου κώδικα άλλων νοσηλευτικών περιοδικών με ηλεκτρονική μορφή και είχε ως αποτέλεσμα τα ρομποτικά συστήματα να κατηγοριοποιήσουν το περιοδικό ανάμεσα στα πέντε πρώτα αποτελέσματα. Η εμφάνιση αυτή δίνει την ευκαιρία της μεγαλύτερης συχνότητας επισκέψεως στο διαδίκτυο «επισκεψιμότητας.» Όσο περισσότεροι είναι οι επισκέπτες, τόσο υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται προς όφελος της εκάστοτε ιστοσελίδας.

Το ίδιο χρονικό διάστημα αποφασίζεται η δημιουργία συντακτικής επιτροπής και η ανά-

τησ οδηγιών συγγραφής για το περιοδικό με σκοπό την εισαγωγή του στις επιστημονικές βάσεις δεδομένων. Σε αυτή την περίπτωση κάθε ιστοσελίδα κρίνεται από συντάκτες «editors» και όχι από ρομποτικά συστήματα.

Η πρώτη αίτηση του «ΜΕΘ και Νοσηλευτική» είναι προς τη διεθνή βάση δεδομένων «Online Nursing Journals» και έχει θετικό αποτέλεσμα. Έτσι το πρώτο ελληνικό επιστημονικό νοσηλευτικό περιοδικό στο διαδίκτυο γίνεται επίσημα και διεθνές μια και η πηγή της βάσης αυτής διακλαδίζεται με το CINAHL.

Ακολουθεί η διεθνής βάση δεδομένων του πανεπιστημίου «Florida International University» με καταχώρηση ύστερα από κρίση πολυμελούς επιτροπής αξιολόγησης, ενώ γίνεται αποδεκτό και στον διεθνή κατάλογο του οργανισμού AMEDEO, στο Medical Matrix, Med Web Plus, Med Hunt.

Λαμβάνει τον χαρακτηρισμό «Scientific Publication» από τη βάση δεδομένων του συστήματος Dewey της Αγγλίας με DDC (Dewey Decimal Classification number), δηλαδή δεκαδικό αριθμό κατηγοριοποίησης (610.713) για κάθε βιβλιογραφική αναφορά που θα γίνεται από οποιοδήποτε σημείο του περιοδικού.

3. Παρούσα κατάσταση-Προοπτικές

Σήμερα, το «ΜΕΘ και Νοσηλευτική» είναι το μοναδικό περιοδικό από τα έντυπα και ηλεκτρονικά, τόσο του ιατρικού όσο και του νοσηλευτικού χώρου που έχει διεθνή καταλογογραφημένο αριθμό και δίνει τα θέματα του προς αποδελπιοποίηση στο CINAHL. Προς το τέλος του 2000 πρόκειται να έρθει σε συνεργασία με ένα από τα μεγαλύτερα «directories» της Ευρασίας. Προκειμένου το «ΜΕΘ και Νοσηλευτική» να γίνει ένας αξιόλογος δικτυακός τόπος προστέθηκαν:

1. Φόρμα δωρεάν παροχής και ανάγνωσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κάτω από το όνομα Hygeia@
2. Μνηματική αναζήτησης του περιοδικού σε συνεργασία με ειδική δικτυακή διεύθυνση πολλαπλής αναζήτησης.

3. Σελίδες διασκέδασης και ενημέρωσης με συνεργασίες της Excite.com, του Reuters, του CNN και του TIME.

Επίσης για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα παραπάνω περιεχόμενα, το περιοδικό έπρεπε να πληρεί ορισμένες προϋποθέσεις, όπως:

- διεθνή γλώσσα
- περισσότερα από 1000 «φυλλομετρήματα» σε καθημερινή βάση
- Διαρκή ενημέρωση και ανανέωση
- Γνώση της «HTML» (γλώσσα σύνδεσης κειμένων στο διαδίκτυο).
- Γνώση βασικού σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής ιστοσελίδων προκειμένου το αισθητικό και χρονικό αποτέλεσμα να κριθεί ως ικανοποιητικό.
- Πιστοποίηση ότι ο δικτυακός τόπος δεν κρύβει στις διακλαδώσεις του πορνογραφικό υλικό ή βία.

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία στον επανασχεδιασμό και διατήρηση ενός περιοδικού είναι τα στατιστικά στοιχεία τα οποία προκύπτουν από τα ίχνη που αφήνουν οι επισκέπτες πίσω τους. Η στατιστική απεικόνιση του αριθμού των επισκεπτών, οι σελίδες με την μεγαλύτερη κίνηση κατά τη διάρκεια της ημέρας, οι χώρες από όπου προέρχονται, καταδεικνύουν την απόψη και τη ζήτηση που έχει κάθε έκδοση του περιοδικού.

Το περιοδικό «ΜΕΘ και Νοσηλευτική» έχει αναγνωσθεί σχεδόν σε όλη την υφήλιο, από την Αμερική έως την Αυστραλία και από την Ισλανδία έως τη Νότιο Αφρική. Αυτό αποκαλύπτει τελικά πως η Νοσηλευτική κοινότητα μπορεί πλέον να ανταλλάσσει απόψεις σε πραγματικό χρόνο, να ενημερώνει, να σπουδάζει, «online» και το κυριότερο με επιστημονικό κύρος και σαφήνεια.

Πιστεύουμε τελικά, πως είναι θέμα χρόνου και για την Ελλάδα να αρχίσει τα πρώτα της δικτυακά βήματα. Ίσως τότε κατανοήσουμε πως αυτός ο νέος αιώνας, ο αιώνας της πληροφορίας δεν είναι και τόσο δυσοίωνος, όπως πολλοί ως μάντεις κακών προλέγουν. Η Hildelgard Peplau στην δικτυακή σελίδα της που ανέπτυξε

ένα χρόνο πριν το θάνατο της, τον Μάρτιο του 1999 και σε ηλικία 89 ετών δήλωσε: « Η νοσηλευτική έκανε μεγάλα βήματα προόδου και στον 20o αιώνα από απασχόληση, έγινε επάγγελμα. Στον 21o αιώνα η μεγαλύτερη πρόοδος της θα συντελεστεί μέσω του κυβερνοχώρου. Η σύνδεση των νοσηλευτών χωρίς το εμπόδιο των συνόρων και η ανταλλαγή της πληροφορίας θα προσδώσουν στη νοσηλευτική επιστήμη το πλεονέκτημα ακόμα μεγαλύτερης ανάπτυξης.

Ο επίλογος φέρνει στο νου μία κινέζικη παροιμία: «Σας εύχομαι να ζήσετε σε ενδιαφέροντες καιρούς».

Βιβλιογραφία

1. P. Baran, On Distributed Communications Networks, IEE Trans. Comm. Systems, March 1964 (Medline).
2. Curtis Pond, Nurses Online, The Internet is changing the profession. NurseWeek/ Health Week, May 1999 (www.nurseweek.com).
3. Domrose Cathryn, VirtualNursing, NurseWeek/ HealthWeek, May 1999 (www.nurseweek.com).
4. Arora Deepa, A computer the Web and an ethical dilemma, NurseWeek/ HealthWeek, May 1999 (www.nurseweek.com).

Υποβλήθηκε για δημοσίευση 29/9/2000